

ACADÉMIE DES LANGUES WALLISIENNE ET FUTUNIENNE
FONO MALU'I O TE LEA FAKA'UVEA MO LE MĀSAU FAKAFUTUNA

GOUVERNEMENT

*Liberté
Égalité
Fraternité*

Le Minisi o le sēkolā fakapule'aga ti mo tupulaga
Le Minisi o le mālōlō fakatino ti mo le fakatokaga
Mei masaki

I Palesi,
I le 'aso 6 o sūnio o le fētu'u 2023

Kāiga kātoa, Ki Fafine mo Tagata,

Ko masaki e tupu mei le papiōmavilusi e ma'ua sosoko ti mo fekava'aki faigaofie 'oki tāfito i felāvei a le tagata mo le fafine.

E fakafuafua atu ki le kauvalu mei le kauelau (80 %) o le kakai kua ta'ia i nā vilusi la. E mafai ke ke ma'ua i le masaki la, kae e le'ai ni ona fakamā'iloga ; ko masaki e tupu mei le papiōmavilusi, e mafai ke kamata ai a ni kōsea pe le kōsea o le alagā toe pe ko ni'iki atu, kau ai mo le kōsea o le 'ua la.

Ko le suki e tau'i ai a le papiōmavilusi, e 'aga o puipui tātou o kaku ki le kauiva mei le kauelau (90 %) mei nā masaki la. Ku fakama'ua ki ai, talu mei fētu'u e ma'uke, a ta'ineliki mo tamaliki ku fētu'u kauagafulu tupu tasi ki le fētu'u kauagafulu tupu fā.

O tupu ke mālīe ake le puipui suki o tai'neliki ti mo tamaliki ofaipe lona māsau'i mai e le Pelesitā o le Lēpupilika i le 'aso 28 o fepualio o le fētu'u 2023, kua iai se logologo fakapule'aga o 'uiga mo le suki tau'i o le papiōmavilusi i falesēkolā, ka fai i fētu'u fuli i Falani o kamata atu i le ulu sēkolā o le fētu'u 2023-2024 mei le nofo'aga fakaminisi o le mālōlō fakatino ti mo le fakatokaga mei masaki, o felōgoi fakatasi mo le nofo'aga fakaminisi o le sēkolā fakapule'aga ti mo tupulaga.

Ti e fena'aki loa lona fakasāsā ki fānau sēkolā fuli o le kalasi lima (5) ke lotou loto ke suki lātou, ke lotou puipui ai mei masaki e tupu mei le papiōmavilusi.

Ko le kātoa o le puipui e ma'ua mei ni fā vai suki e lua. Ko nā a fā vai suki e lua la, e fakasoko o fakavasa i ni māsina e ono, i le lolotoga o le fētu'u sēkolā o le kalasi lima (5).

ACADÉMIE DES LANGUES WALLISIENNE ET FUTUNIENNE
FONO MALU'I O TE LEA FAKA'UVEA MO LE MĀSAU FAKAFUTUNA

Ko le suki puipui leinei, e le'aise totogi ti e fakasoko loa e ni fā kipi e feano'aki sa'ele e 'au mei ni nofo'aga fai suki puipui ti e kau i ai a ni fenua popoto ti mo alātou ne'a gā'oi mālilie, ki le fai o suki ki le kau tupulaga.

E fakakolekole loa ki mātu'a e lua, se fakataga fakatu'u pepa. I le 'aso loa leia ka fai ai le suki puipui, ko fānau alā na fakataga ki ai e mātu'a le suki puipui, e tonu loa ke lotou 'au mo olātou kaupepa o le mālōlō fakatino pe ko le kaupepa suki.

'Aua se kotou tu'ania i le fakalavelave ki okotou tōketā māsani ke kotou matala o 'uiga mo le suki puipui lēnā, pe ko le pāsina neti o le nofo'aga fakapule'aga o feafa o 'uiga mo le kōsea pe ko le pāsina neti o le mālōlō fakatino fakapule'aga i Falani.

I le ulu sēkolā o sepetepeli, e mafai loa ke fakatu'utu'u ni fono e fakamatala ai ki mātu'a mo fānau sēkolā o le kalasi lima o 'uiga mo le suki puipui. Ko le kau gā'oi ki le mālōlō fakatino o le sēkolā fakapule'aga ('āfilimiē mo tōketā o le sēkolā), e mafai loa ke lotou tali atu foki ki akoutou vesili.

E motou kolekole atu kāiga kātōa, Fafine mo Tagata, ke kotou tali mālīe amotou faka'apa'apa lasi.

Pap NDIAYE

François BRAUN